

Spis treści

Wprowadzenie	9
---------------------------	----------

Rozdział 1

Uzdolnienia – talent – efekty.....	15
---	-----------

1.1. Czy uzdolnienia i talent oznaczają to samo?	15
1.2. Rozwój uzdolnień i talentu a osiągnane efekty.....	20
1.3. Jak książka powstała i jak się po niej poruszać?	22

Rozdział 2

Istota i identyfikacja uzdolnień	29
---	-----------

2.1. Jak zazwyczaj postrzega się uzdolnienia?.....	29
2.2. Modelowe koncepcje uzdolnień.....	31
Model wybitnych zdolności (trzech pierścieni) J. Renzuli	32
Triarchiczna teoria inteligencji.....	34
Model uzdolnionego przywództwa WICS.....	35
Model gwiazdy (teoria talentu Tannenbauma).....	35
Dynamiczna teoria uzdolnień.....	36
Teoria specyficznej domeny.....	36
Model DMGT	36
Model MMG i UMG 2016	37
Macierz identyfikacji A.Y. Baldwin	40
2.3. Kategorie uzdolnień.....	41

Rozdział 3

Rozwój uzdolnień.....	45
------------------------------	-----------

3.1. Dziedziny aktywności człowieka	45
3.2. Czynniki wpływające na rozwój uzdolnień	47
3.3. Przekształcanie uzdolnień w talent.....	53
3.4. Pomiar efektów uzdolnień	60

Rozdział 4

Uwarunkowania środowiskowe rozwoju uzdolnień.....65

4.1.	Charakterystyka czynników środowiskowych.....	65
4.2.	Wpływ rodziców i rodziny.....	67
4.3.	Wpływ rówieśników, znajomych, nauczycieli, trenerów.....	75
	Rówieśnicy w czasach szkolnych	75
	Którzy nauczyciele są dobrzy?.....	79
	Trener czy przewodnik życiowy?	82
	Wpływ znajomych, partnerów życiowych i biznesowych.....	83
4.4.	Dostęp do zasobów jako bariera rozwoju.....	86
	Nominowanie w sztuce	88
	Selekcjonerzy w sporcie.....	90
	Nominowanie w nauce.....	91

Rozdział 5

Uwarunkowania intrapersonalne rozwoju uzdolnień.....93

5.1.	Charakterystyka uwarunkowań intrapersonalnych	93
5.2.	Znaczenie umiejętności psychospołecznych.....	94
5.3.	Wpływ stresu i jego redukcja.....	98

Rozdział 6

Talent jako efekt rozwoju uzdolnień..... 109

6.1.	Czym jest talent?	109
6.2.	Jak postrzega się talent w różnych dziedzinach?.....	113
6.3.	Jak rozpoznać talent w sztuce, sporcie, nauce i biznesie?	116
6.4.	Trajektorie rozwoju talentu.....	120
	Kiedy zaczynać intensywną pracę nad sobą?	120
	Trajektoria rozwoju kariery artystycznej	122
	Trajektoria rozwoju kariery sportowej	124
	Trajektoria rozwoju kariery naukowej	131
	Trajektoria rozwoju kariery w biznesie	136

Rozdział 7

Intensywność pracy i bariery rozwoju talentu	139
7.1. Intensywność pracy w trakcie rozwoju aktywności	139
Intensywność pracy w sztuce, sporcie, nauce i biznesie	139
Ile godzin dziennie, miesięcznie, rocznie ćwiczyć?	143
7.2. Bariery rozwoju talentu.....	147
Rodzaje i hierarchia barier rozwoju.....	147
Bariery finansowe.....	148
Bariery zdrowotne.....	151
Bariery związane z poświęcanym czasem.....	152
Rezygnacja w sytuacji braku wsparcia	154
7.3. Transfer talentu	155
7.4. Ocena i pomiar talentu.....	158

Rozdział 8

Wykorzystanie talentu – wsparcie i poświęcenie.....	161
8.1. Jakie są koszty i źródła wsparcia?.....	161
Wsparcie w działalności biznesowej.....	163
8.2. „Coś za coś”. Poświęcenie czy wybór?	165
Poświęcenie – całkowita rezygnacja	165
Z czego najczęściej się rezygnuje?.....	166

Rozdział 9

Efekty wizerunkowe i komercyjne wykorzystania talentu	177
9.1. Czym są efekty wizerunkowe i komercyjne działania?	177
9.2. Sukcesy i porażki jako efekty działania	179
9.3. Popularność jako efekt wizerunkowy.....	181
9.4. Samodzielność finansowa jako efekt komercyjny	184

Rozdział 10

Sukcesy w sztuce, sporcie i nauce	197
10.1. Sukcesy artystyczne.....	197
Sektor filmowy.....	199
Muzyka klasyczna	202

10.2. Sukcesy sportowe	205
10.3. Sukcesy w działalności naukowej.....	211

Rozdział 11

Porażki a zwiększanie efektów działania	215
11.1. Czym są i jakie są źródła porażek?	215
Nieoczekiwane sytuacje zewnętrzne	218
Trauma po śmierci bliskiej osoby	221
Trauma związana ze stanem zdrowia	222
Traumatyczne źródła problemów w badaniach naukowych	226
Jak sobie radzić w sytuacji porażki?.....	227
11.2. Jak zwiększyć efekty działania – lepiej czy inaczej?	229
Różnicowanie stylów uprawiania dyscypliny sportowej.....	229
„Lepiej czy inaczej” w biznesie	233
Działać samodzielnie czy w grupie?	234

Rozdział 12

Od talentu do mistrzostwa.....	239
12.1. Cechy osób wybitnie utalentowanych	239
12.2. Supergwiazdy, geniusze	242
12.3. Co dała kariera?.....	245
12.4. Rady i przestrogi dla następców.....	249
Marzenia i ich realizacja.....	249
Rezygnować czy szukać wsparcia?	255
Biznes w niszach rynkowych.....	258

Zakończenie.....	261
Zbiór CV rozmówców	263
Bibliografia	301